

Till: Miljödepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia: kn.cks.remissor@regeringskansliet.se

Diarienummer KN2023/04051

Yttrande över remiss av Naturvårdsverkets skrivelse *Ökad återvinning och återanvändning av elutrustning*

Återvinningsindustrierna är en branschförening som företräder de privata återvinningsföretagen med en omsättning på 35 miljarder kronor och drygt 10 000 anställda. Våra medlemmar står för återvinning av både kommunalt och icke-kommunalt avfall.

Återvinningsindustrierna välkomnar åtgärder som ökar både insamling och återvinning av elavfall och elutrustning och vi ser positivt på många av förslagen till författningsändringar som Naturvårdsverket föreslår i sin skrivelse.

Vi välkomnar Naturvårdsverkets förslag om att utökad rapportering för vissa produktgrupper **inte** ska baseras på manuell hantering och beräkning av antal. Detta bör gälla även efter en övergångsfas.

Återvinningsindustrierna är mycket positiva till åtgärder som ökar återanvändningen och användningen av återvunna råvaror från elektronikavfall. Det är viktigt att den utökade rapporteringen och statistiköverblicken i nästa steg snabbt kan leda till framtagande av åtgärder för ökad återanvändning och användning av återvunnen råvara från elektronikavfall.

Vi anser att det är bra om regeringen parallellt som arbetet med att ta fram ökad kunskap pågår, samtidigt lägger förslag på åtgärder som driver på en ökad återanvändning. Vi har tidigare presenterat flera förslag på åtgärder för återanvändning i vårt yttrande till *SOU 2021:26 – Använd det som fungerar*. Vi vill återigen lyfta fram följande tre förslag som är viktiga att genomföra:

1. Inför krav på auktorisation, dvs certifiering, för verksamheter som återanvänder produkter. Certifiering behövs för att undvika missbruk och oseriösa aktörer på marknaden. Auktorisation bör gälla när verksamheterna inte klassar produkterna som avfall.
2. Inför rapporteringsskyldighet för verksamheter som återanvänder produkter för ökad informationssäkerhet. Detta för att säkerställa att ingen information förs vidare utan användarens medgivande.
3. Inför skyldighet för verksamheter att kunna verifiera att produkterna är säkra att använda genom olika tester som verifieras i testprotokoll.

Detaljerade synpunkter på Naturvårdsverkets förslag

Förslaget om utökad rapportering för vissa produktgrupper

Vi välkomnar Naturvårdsverkets förslag om att rapporteringen *inte* ska baseras på manuell hantering och beräkning av antal utan istället baseras på en beräkningsmodell som PRO:erna ansvarar för att ta fram. Det är viktigt att beräkningen även fortsättningsvis sker modellbaserat, dvs även efter en övergångsfas. Modellen bör tas fram i dialog med återvinningsföretagen.

Vi anser att metoden att beräkna antal manuellt *inte* bör användas efter en övergångsfas eftersom det är mycket svårt och kostsamt att rapportera antal efter att produkterna har blivit avfallsklassade. Ett sådant förslag skulle kunna innebära omfattande administration och kostnader i återvinningsledet, vilket i sin tur i förlängningen kan leda till att oseriösa aktörer etablerar sig på marknaden.

För att inte försvåra materialåtervinningen ser Återvinningsindustrierna positivt på krav på utökad utsortering innan insamling i mindre fraktioner. Det är viktigt att ex mobiltelefoner och surfplattor inte hanteras blandat med diverse småelektronik. Det är dock viktigt att dessa utsorterade strömmar inte blir mer styrda utan att marknaden är fortsatt öppen för olika återvinningsföretag att verka på.

Förslaget om utvidgade rapporteringskrav för export av begagnad utrustning

Återvinningsindustrierna anser att det saknas ett förtydligande i skrivelsen om vem som klassas som exportör. Det finns företag som endast sköter logistiken och som varken äger godset eller exporten. Denna underleverantör står dock som godsavsändare på dokument. Vi anser att det är den som anordnar affären och exporten som bör klassas som exportör, inte den som anlitas som underleverantör.

Vi anser även att det är otydligt huruvida förslaget för antal som exporteras gäller avfallsklassade produkter eller inte. Det behöver klargöras att rapportering av antal inte gäller produkter som klassats som avfall.

Förslaget om utvidgad rapportering om hur insamlat konsumentelavfall behandlas (elektronikplast) och om ett framtida mål

Vi välkomnar Naturvårdsverkets förslag om utvidgad rapportering för hur insamlat konsumentelavfall behandlas för att få mer kunskap om vad som sker med den insamlade elektronikplasten.

Återvinningsindustrierna ser positivt på ambitionen att få en överblick som i nästa steg kan möjliggöra åtgärdsförslag för att cirkulera mer elektronikplast. Redovisningen bör baseras på befintliga rapporteringssystem hos återvinningsföretagen. För att inte ska skapa för mycket administration bör rapporteringen ske årligen.

Vad gäller frågan om ett framtida mål, exempelvis för andel återvunnen elektronikplast i nya produkter, så anser vi att det är bra att mer kunskap tas fram om vad som sker med den insamlade elektronikplasten innan ett mål sätts. Ett mål för elektronikplasten kan driva på den cirkulära utvecklingen och inspirera fler aktörer att använda återvunnen elektronikplast. Eftersom elektronikplasten ofta innehåller flamskyddsmedel eller andra skadliga ämnen kan det vara kostsamt att återvinna och rena plasten. Efterfrågan på elektronikplast är i dagsläget låg på marknaden. Det handlar dock om stora mängder material som skulle kunna nyttiggöras i högre utsträckning om det fanns ett fokus på efterfrågan.

Förslaget om anmälan och rapportering av solcellspaneler

Vi förstår att det finns ett behov att få en överblick av denna avfallsström, inte minst för att den förväntas öka i volym framöver. Då rapporteringen riskerar att leda till utökad administration är det viktigt att rapporteringen baseras på vikt och inte antal. Även om det är PRO:erna som ska rapportera så kommer de behöva få uppgifterna från Återvinningsindustriernas medlemmar.

Förslag om finansiering av kostnader kopplat till utökad tillsyn

Återvinningsindustrierna anser att det är bra att det tillsätts extra finansiering för tillsyn då de nya rapporteringskraven utvidgas.

Stockholm 28 mars 2024

Maja Cederlund

Hållbarhetschef

Återvinningsindustrierna